

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὀπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτήσια δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 2. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῇ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοιδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐνριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 16 Αὐγούστου 1924

Ἔτος 46ον.—Ἀριθ. 38

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'. (Συνέχεια)

—Ταγματάρχα, εἶπε μὲ μιὰ τρεμούλα στὴν τραχεῖα στρατιωτικὴν του φωνή, ἡ Πατρίδα σ' εὐγνωμονεῖ! Ἡ Πατρίδα δὲ θὰ λησμονήσει τ' ὄνομά σου!...

Τὸ ἄτονο βλέμμα τοῦ Ἑρρίκου ζώηρεψε γιὰ τελευταία φορά. Ὑστερα ἕνας ἐλαφρὸς κλονισμὸς ἐπέρρασε ἀπ' τὸ σῶμα του καὶ τὰ μάτια του ἐκλείσαν πιά στὸ αἰώνιο σκοτάδι.

Ἡ ἀδελφὴ σηκώθηκε. Συνηθισμένη σ' ἐπιθανάτιες ἀγωνίες, εἶχε νοιώσῃ νὰ περνᾷ μέσα στὸ χέρι ποὺ κρατοῦσε, τὸ τελευταῖο κύμα τῆς ζωῆς ποὺ ἐφευγε. Σταύρωσε τὰ χέρια τοῦ Ἑρρίκου πάνω στὸ στήθος του, ἔδγαλε ἀπ' τὸ λαιμὸ τῆς τὸν μαῦρο τῆς σιαυρὸ καὶ τὸν ἄφισε πάνω στὴν καρδιά του, πλάι μὲ τὸ στρατιωτικὸ παράσημο.

Ὑστερ' ἄρχισε πάλι νὰ προσεύχεται, ἐνῷ ὁ Πέτρος ποὺ τὸν συγχλόβνιζαν οἱ λυγμοί, ἔδγῃκε τρέχοντας ἀπ' τὸ χειρουργεῖο.

Εἶχε θυμηθῇ τὴν τελευταία παραγγελία τοῦ ταγματάρχη του.

— Νὰ ξαναβρῇς, τοῦ εἶχε πεί, τὸ σπῖτι τοῦ Ἰδάν Μοχίλοφ... Νὰ τρέξης ἀμέσως νὰ σώσης τοὺς δικούς του!

Ἐπρεπε νὰ ἐκτελέσῃ τὴ διαταγὴ μὲ κάθε θυσία.

Τρέχοντας δλοένα, διασκελίζοντας πτώματα καὶ χαρακώματα, περνούσε ἀπ' τὴ Σεβαστού-

πολη, ποὺ εἶχε μεταβληθῇ σὲ ἐρεῖπια, σὲ ἀποκαΐδια, σὲ σωρούς ἀπὸ χώματα ποὺ τοὺς σχημάτισαν οἱ ἐκρήξεις. Ἀπ' ὅλες τῆς μεριεὶς ὑψωνόνταν φλόγες πρὸς τὸν οὐρανό, καὶ ἄλλοι στήλες ἀπὸ πυκνὸ καπνὸ ἐπνιγαν τὴν ἀναπνοή.

Πλησίαζε ἡ νύχτα. Ὁ Πέτρος κατέθηκε πρὸς τὸν κόλπο, κάνοντας ἐλιγμούς γύρω ἀπὸ ἐρεῖπια καὶ πυρκαϊές. Ἐφαχνε μὲ ἐπιμονή, συλλογιζόμενος κάθε στιγμὴ τὴν παραγγελία τοῦ προστάτη του καὶ νοιώθοντας τὸ στήθος του βαρὺ ἀπ' τὴ θλίψη γιὰ τὸ θάνατο ἐκείνου ποὺ τὸν ἀγαποῦσε πάνω ἀπὸ κάθε τι στὸν κόσμον.

Ἐφτασε σὲ μιὰ φωτωκὴ συνοικία. Ἐνα πλοῖο ποὺ καιγόταν λαμπρὰ στὸ λιμάνι, φωτίζε τὰ σπιτάκια μὲ κόκκινες ἀνταύγειες. Γνώρισε τὸ σπιτάκι τοῦ Μοχίλοφ. Μὰ ἡ στέγη του ἦταν γκρεμισμένη, οἱ τοῖχοι γυρτοί.

Τί θάδρισκε ἄραγε κάτω ἀπ' τὰ

συντρίμματα; Μιὰ στιγμὴ, ἐνόμισε πῶς ἄκουσε κάποιον στεναγμὸ κι' ἔτρεξε νὰ μπῇ ἀπ' τὴν ξεχαρδαλωμένη πόρτα. Στὴν πρώτη κάμαρα, τὰ ξύλα τῆς ὀροφῆς ἦταν ξαπλωμένα στὸ πάτωμα τὸνα πάνω στ' ἄλλο.

Στύλωσε τ' αὐτὶ τοῦ. Ἀπ' τὴ μικρὴ πορτοῦλα ἐρχόταν ἕνας ἀσθενικὸς στεναγμὸς μέσα στὸ σκοτάδι. Ἀναψ' ἕνα σπῖρτο κι' ἀντίκρυσσε θέαμα φρικτό. Μιὰ νέα γυναίκα εἶχε σκοτωθῇ ἀπὸ μιὰ βαρεῖα πέτρα ποὺ εἶχε πέσει ἀπάνω τῆς. Τὰ μαλλιά τῆς ἦταν κοκκινωπά, ξαπλωμένα γύρω στὸ κεφάλι τῆς. Δὲν εἶχε πεθάνει ἀπὸ πολλὴν ὥρα, γιὰ τὸ σῶμα τῆς δὲν ἦταν ἀκόμη ψυχρό.

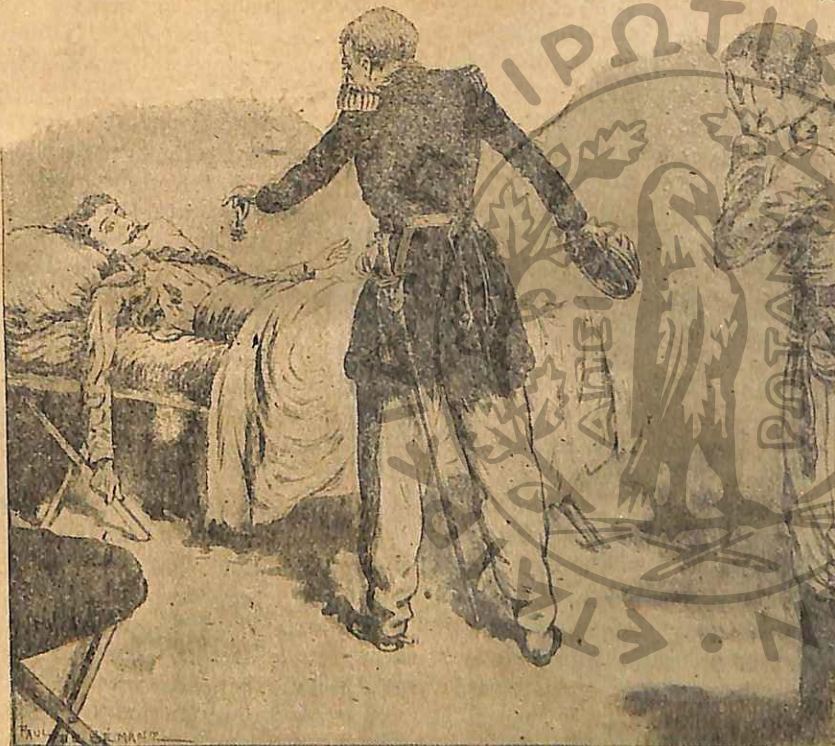
Ἐνα παιδάκι ὡς δυὸ χρόνων, εἶχε γαντζωθῇ στὸ λαιμό τῆς κι' ἄφινε τὸ κλάμμα ποὺ εἶχε ἀκούσει ὁ Πέτρος. Ὁ γενναῖος λοχίας τὸ πῆρε, βγῆκε ἀπ' τὸ σπιτάκι καὶ τὸ κοίταξε στὸ φῶς: εὐτυχῶς δὲν ἦταν πληγωμένο.

Τὸ χάιδεψε, τὸ παρηγόρησε μὲ γλυκὰ λόγια καὶ τὸ παιδάκι ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

Σὲ μιὰ ὥρα, ὁ Πέτρος βρισκόταν πάλι στὸ χειρουργεῖο τοῦ Μύλου.

Ἀκουσε δῶ, Λούση, εἶπε ὁ ταγματάρχης μου εἶχε ὑποσχεθῇ μπροστά μου νὰ προσχετέψῃ αὐτὸ τὸ παιδάκι. Τὴν ὑπόσχεση αὐτὴ, ἀφοῦ ἐκεῖνος δὲν ὑπάρχει πιά, θὰ τὴν ξεπληρώσω ἐγώ. Θὰ κάμω γιὰ τὸ δυστυχημένο αὐτὸ μικρό, ὅ,τι ἔκαμε ἐκεῖνος γιὰ μᾶς τοὺς δυό. Ὀνομάζεται Γεώργεδης Μοχίλοφ. Ἐγὼ δὲ μπορῶ νὰ τὸ φροντίσω πρὶν γυρίσουμε στὴ Γαλλία. Στὸ μεταξύ τὸ ἀναλαμβάνεις ἐσύ;

— Ἐννοια σου, Πέτρο, εἶπε ἡ Λούση. Ἀφοῦ εἶναι ἐπιθυμία του, θὰ

«Ταγματάρχα, ἡ Πατρίδα σ' εὐγνωμονεῖ!» (Σελ. 297, στ. α')

κάμω, τι μπορέσω. Δός εδώ το παιδί!..
 Η φωνή της έτρεμε, τὰ χαρακτηριστικά της ήταν κουρασμένα. Ο Πέτρος κατάλαβε ότι είχε χύσει άφθονα δάκρυα.
 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Απ' τὴν Κριμαία στὸ Παρίδι

Πῶς νὰ περιγράψουμε τὴ λύπη τοῦ Πέτρου;

Ὡς τώρα ζοῦσε μὲ τὴν ξενιοσιστὰ πού ἐχαρακτήριζε τὴ φύση του, ἔχοντας πάντα τὴν ἰδέα πῶς ἕνας ἰσχυρὸς προστάτης στεκόταν δίπλα του, ἕτοιμος νὰ τὸν σώσῃ σ' ἕναν κίνδυνον καὶ νὰ τοῦ καθοδηγήσῃ τὴς κλίσεις του.

Τώρα ξαφνικά ὁ θάνατος τοῦ ἑπαίρνε αὐτὸν τὸν προστάτη. Καὶ τ' ὀρφανὸ ἔδλεπε τὸν ἑαυτὸ του μόνο στὸν κόσμον, κι' ἀντίκρυζε μὲ τρόμον τὴν ἐρημιὰ του.

Ὁ Γιάννης Καρδινιὰν τὸν ἀγαποῦσε, μὰ ἡ ἀγάπη του δὲ μπορούσε νὰ συγκριθῇ μὲ τὴ σχεδὸν πατρικὴ στοργή τοῦ Ἑρρίκου γιὰ τὸ παιδί τῆς Κοστάντης. Ἐκεῖνος τ' ἀγαποῦσε σὰν παιδί του καὶ σὰν δημιουργήμα του. Ἄλλωστε ὁ Γιάννης εἶχε οἰκογένεια, εἶχε γυναῖκα καὶ παιδί κι' ἡ καρδιά του δὲν μπορούσε νὰ κλείσῃ γιὰ τὸν Πέτρο, ὅ,τι ἔκλεινε ἡ θερμὴ καρδιά πού εἶχε πάψει ἀπὸ χθὲς νὰ χτυπᾷ.

Ἔτσι ἡ ἀπελπισία του στάθηκε μεγάλη καὶ φοβερή. Τοῦ κάκου ἡ ἀδελφή του πολεμοῦσε νὰ τὸν παρηγορήσῃ. Ἐκεῖνος ἔκλαιγε σὰ μικρὸ παιδάκι.

Ἦστερα τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ μὴν ἀφίσῃ τὰ λείψανα τοῦ εὐεργέτη του ἐξορισμένα γιὰ πάντα στὴν ψυχρή καὶ μακρινὴ αὐτὴ ἀκτὴ τῆς Κριμαίας, ἀνάμεσα στ' ἀναρμόγητα κόκκαλα πού ἄφισε καὶ τὸ Γαλλικὸ ἔθνος.

Βέβαια οἱ Ρῶσοι θὰ ἐπρόσεχαν τοὺς τάφους πού θὰ τοῦ ἐμπιστεύονταν φεύγοντας. Μὰ ὁ Πέτρος δὲν μπορούσε νὰ υποφέρῃ στὴν ἰδέα πῶς δὲν θὰ τοῦ ἦταν δυνατό ν' ἀρχεῖται πάνω στὸν τάφο τοῦ θεοῦ πατέρα του καὶ νὰ τοῦ ζητᾷ τὴ συμβουλή του σὲ στιγμὲς μαύρης ἀπελπισίας. Γιατὸ σκέφθηκε νὰ ἐνεργήσῃ γιὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τῆς ἰδέας του πρὶν γίνῃ ἡ σύγχρονη ταφὴ ὅλων τῶν ἀνδρῶν νεκρῶν τοῦ Μαλακώφ.

Σ' ἄλλη περίστασι, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦταν εὐκόλο. Πολλὲς φορὲς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶχ' ἐπιτρέψει νὰ μεταφερθοῦν στὴ Γαλλία τὰ λείψανα ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν πού σκοτώθηκαν στὴν πολιορκία. Μὰ στὴν ἐπιθεσὴ τῆς 8 Σεπτεμβρίου εἶχαν σκοτωθῇ συνταγματάρχες καὶ στρατηγὸι ὅχι λίγοι. Κι' ὁ Γιάννης Καρδινιὰν, πού εἶχε κάμει τίς σχετικὰς ἐνεργείες στὸ στρατηγὸ Πελλισσιέ, δὲν μπόρεσε ν' ἀποσπάσῃ τὴ συγκατάθεσιν τοῦ σκληροῦ στρατιωτικοῦ.

— Τὰ πλοῖα, εἶπε ὁ Πελλισσιέ, ἔχουν

ἀρκετὴ δουλειά: νὰ μεταφέρουν τοὺς ζωντανούς. Μιὰ καὶ πήραμε τὴ Σεβαστοπόλιν, τὰ μισὰ στρατεύματα πρέπει νὰ γυρίσουν στὴ Γαλλία κι' ὅλα τὰ μεταγωγικὰ θὰ γεμίσουν.

Μὰ ὁ Πέτρος δὲν ἀπογοητεύθηκε. Πρῶτα-πρῶτα ζήτησε ἀπὸ ἕνα γιαντὸ πού εἶχε βρεθῇ στὸ θάνατον τοῦ Ἑρρίκου, νὰ ταριχεύσῃ τὸ σῶμα. Ὑστερὰ ὁ ὑπολοχαγὸς Βωτραῖν ἔδωσε τοὺς καλύτερους τεχνίτες τοῦ λόχου νὰ φτιάσουν ἕνα δρῦνον φέρετρο, ἐνῶ οἱ τεχνίτες τοῦ Γιάννη ἐφτιάναν ἕνα δυνατὸν περικάλυμμα ἀπὸ τσίγκο.

Ἦστερα ὁ Πέτρος πήγε στὸν Κάμιτς νὰ ἰδῇ τὰ πλοῖα πού θάφευγαν. Πρῶτο-πρῶτο εἶδε ἕνα ἰταλικὸ καράβι πού θάπαιρνε Ἰταλοὺς ἀκροβολιστές. Σκέφθηκε τότε πῶς οἱ Ἰταλοὶ δὲν εἶχαν τραυματίες στὴν ἐπιθεσὴ τοῦ Μαλακώφ. Πλησίασε θαρρετὰ τὸν ἀξιωματικὸ πού ἐπέβλεπε τὴν ἐπιβίβασιν καὶ τοῦ εἶπε τὴν παράκλησίν του.

Ὁ Ἰταλὸς ἀξιωματικὸς ἦταν ἕνας μισόκοπος, λιγνὸς ἀνθρωπὸς μὲ γκριζὰ μαλλιά καὶ ἀστραφτερά μάτια. Ἡ ὄψις του ἔδειχνε ἀνθρώπο σκληρό. Μὰ ὁ τόνος τοῦ Πέτρου τὸν συγκίνησε. Ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὴν παράκλησιν τοῦ νεκροῦ λοχία, μιλώντας μαζί του γαλλικά, πού τᾶχε μάθει καλὰ στὴ Γαλλία ὅπου εἶχε ζήσει πολλὰ χρόνια, φεύγοντας τὴς Αὐστριακῆς πιέσεως στὴν πατρίδα του τὴ Δομοβρόδια.

Μὲ τὴ γρηγοράδα πού χαρακτηρίζε τοὺς ἀνθρώπους τῶν μεσημεριῶν κλιμάτων, ὁ Ἰταλὸς πήρε τὴν ἀπόφασίν του:

— Γάλλοι κι' Ἰταλοὶ ἀδέρφια εἶναι, εἶπε. Ἄν ὁπάρχη καμμιά γωνιά νὰ οἰκονομήσουμε τὴν κάσσαν, θὰ τὴν πάρουμε. Θὰ πάω ὁ ἴδιος στὸ στρατηγὸ Λαμάρμορα νὰ τοῦ ζητήσω τὴν ἄδεια. Ἐλα ἀπόψε νὰ σοῦ πῶ τ' ἀποτελέσματα. Μόνο, νάμαστε ἐξηγημένοι: ἐμεῖς πηγαίνουμε στὴ Γένουα.

— Τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Πέτρος, Ἀπ' τὴ Γένουα καὶ πέρα, εἶναι δική μου δουλειά.

— Πολὺ καλὰ. Ἐλπίζω νὰ τὰ καταφέρω. Κόιταξε ὅμως καὶ σὺ νὰ τὰ καταφέρῃς νὰ σ' ἀφίσουν νὰ μπαρκάρῃς μαζί, γιατί ἐγὼ μόνος μου δὲ μπορῶ νὰ πάρω ἀπάνω μου τὸ ἱερὸ αὐτὸ λείψανον. Φεύγουμε αὔριο τὸ μεσημέρι.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὅλες οἱ δυσκολίες εἶχαν λείψει.

Ὁ στρατηγὸς Λαμάρμορα, πού ἔτρεφε βαθὺ θαυμασμὸ γιὰ τὸ γαλλικὸ στρατό, ἔδωσε τὴν ἄδεια στὸ λοχαγὸ Ρενούτσι, (ἦταν τ' ὄνομα τοῦ Ἰταλοῦ πού γνωρίζαμε στὸ πλοῖο) νὰ πάρῃ τὸ φέρετρο τοῦ γάλλου ταγματάρχη, μαζί μὲ τὸ συνοδό του.

Ὁ Πέτρος ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, μὲ

τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Βωτραῖν, πήρε μιὰ τριήμερη ἄδεια, πού ἦταν δικαίωμα τοῦ τώρα πιά, ἀφοῦ μέσα σὲ δυὸ χρόνια δὲν εἶχε πάρει μήτε μιὰ μέρα ἄδεια.

Τέλος ἡ ἀδελφή τοῦ Πέτρου πήρε ἀπ' τὴν προϋσταμένη τῆς τὴν ἄδεια νὰ συνοδεύσῃ τὸν ἀδελφὸ τῆς ὡς τὴ Ρώμην.

Γιατὶ ὁ Πέτρος μόνος του δὲ μπορούσε νὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ μικρὸ Γεώργεβιτς, πού δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφίσῃ στὴν Κριμαία. Τὸν θεωροῦσε σὰν ἕνα κληροδότημα πού τοῦ τῷχε ἀφίσει ὁ εὐεργέτης του.

Ὁ Γιάννης Καρδινιὰν θάμνε στὴν Κριμαία. Αὐτὸς εἶχε ἔρθει τόσο ἀργά, ὥστε δὲ μπορούσε νὰ σκεφθῇ ἀκόμη γιὰ γυρισμό. Ἄλλωστε ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦχε ἀναθέσει νὰ κάμῃ ἀπογραφή τῶν λαφύρων πού εἶχαν πάρει ἀπ' τοὺς Ρῶσους. Τηλεγράφησε λοιπὸν τὴ θλιθερὴ εἰδήσιν στὴ Βαλεντίνα καὶ τῆς ἔγραψε σ' ἐπιστολὴ τὴς λεπτομέρειες τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν λειψάνων. Τέλος ἐφοδίασε τὸν Πέτρο μὲ χρήματα ἀρκετά, γιὰ τὰ ἐξόδα τοῦ ταξιδιοῦ ἀπ' τὴ Γένουα ὡς τὸ Παρίσι.

Ὁ Πέτρος ἔφευγε γεμάτος ἐπιστολές, παραγγελίες, ἐνθῦμα κάθε λογῆς, κι' ὅλοι οἱ συνάδελφοι τοῦ οὐλαμοῦ τὸν συνόδευσαν ὡς τὴν προκυμαία γιὰ νὰ χαιρετήσουν στερνὴ φορὰ τὸν ἀρχηγό τους.

Ὁ Βωτραῖν κι' ὁ Σωκερότ εἶχαν τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα τὴ στιγμὴ πού παρουσίαζαν γυμνὰ τὰ σπαθιά, γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὸ πέρασμα τοῦ φέρετρο.

Ὁ Γιάννης ἔσφιξε γιὰ τελευταία φορὰ στὴν ἀγκαλιά του τὸ νεαρὸ λοχία, τοῦ ἔκανε τίς ὁδηγίες του καὶ τίς συμβουλές του καὶ τὸν φόρτωσε χαιρετίσματα γιὰ τὴ Βαλεντίνα καὶ τὸ γιό του. Τέλος ὁ Πέτρος μπῆκε στὴ βάρκα.

Ἐφνίστηκε δταν εἶδε δίπλα του ἕναν πυροβολητὴ, πού τὸν εἶχε ἰδεῖ πολλὰς φορὲς κοντὰ στὸ Γιάννη. Ἦταν ἡ ὀρδινάντσα του καὶ τὸν ἔλεγαν Μαῦρέκ.

Ὁ Μαῦρέκ ἦταν ἀπ' τὴ Βρετάνη. Κοντὸς καὶ γεμάτος, ροδοκόκκινος καὶ ἀμούστακος, φαίνονταν σὰν δεκάξην χρόνων, ἐνῶ ἦταν δεκαεννιά. Εἶχε καταταχθῇ ἐθελοντὴς ὅσο θὰ διαρκούσε ὁ πόλεμος.

Ἀγαποῦσε τὰ κανόνια κι' εἶχε γίνῃ πυροβολητής. Ἀπ' τίς πρῶτες μέρες πού ἦρθε στὴν Κριμαία, ἔγινε γνωστός στὸ χαράκωμα γιὰ τὴν ψυχραιμία του. Μιὰ φορὰ, στὸ βομβαρδισμό, εἶχε ἀγκαλιάσει μιὰ ρωσικὴ ὀβίδα τῶν 32, πούχε πέσει καπνίζοντα μέσα στὸ χαράκωμα καὶ μ' ἕναν ὥραλο

ἠρωϊσμὸ τὴν πέταξε ἔξω ἀπ' τὸ πρόχωμα, πρὶν προφθάσῃ νὰ σκάσῃ μέσα στὸ χαράκωμα. Ἔσωσε ἔτσι τοὺς συναδέλφους του ἀπὸ βέβαιο καὶ τραγικὸ θάνατον. Ὁ Γιάννης, γεμάτος θαυμασμὸ γιὰ τὴν ἀνδρεία τοῦ νέου Βρετανό, τὸν πήρε στὴν ὑπηρεσία του.

Ὁ Μαῦρέκ ἐδέχθηκε, μὰ μὲ τὸν ὄρο ὅτι θὰ τὸν ἀφίαν νὰ δουλεύῃ κάπου κάπου στὸ κανόνι του, πού τοῦ εἶχε δώσει τὸνομα «Υδόννη», δηλαδὴ τὸνομα τῆς ἀρραδωνιστικῆς του, πού τὸν εἶχε ἀφίσει στὸ χωριό του.

— Ὡστε φεύγεις καὶ σὺ, Μαῦρέκ; τὸν ρώτησε ὁ Πέτρος μὲς στὴ βάρκα.

— Ὁχι, κύρ-λοχία, ἀλλὰ ὁ ταγματάρχης μὲ διέταξε νὰρθῶ μαζί σας ὡς τὸ βαπόρι, γιὰ νὰ σᾶς φέρω ἕνα δῶρο.

— Δῶρο; γιὰ μένα;

— Ναί, γιὰ σᾶς.

Καὶ τοῦδειξε ἕνα μεγάλο πακέτο πού κρατοῦσε στὰ γόνατά του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΗΣ

Ὁ ταξειδιώτης πού μᾶς χτύπησε τὴν πόρτα ἀπόψε, ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακριὰ· εἶναι νύχτα, περασμένα μεσάνυχτα· ἐμεῖς καθόμαστε μὲς στὴν κάμαρην, γύρω ἀπὸ τὸ μεγάλο τραπέζι μὲ τὸ βυσσινὶ χουδωτὸ τραπεζομάντηλο, καὶ συνομιλοῦμε χαμηλόφωνα καὶ διακριτικά· στὸ διπλὰν δωματίον, πάνου στ' ἄσπρα σεντόνια, παραληρεῖ μὲς τὸν πυρετικὸ τοῦ παροξυσμοῦ, μὲ κλεισμένα τὰ μάτια, ὁ ἄρρωστος ἀδερφός. Τὸ σκυλί, δεμένο κοντὰ στὴ μισανόγχη αὐλόπορτα, σιγονλαίει σπαραχτικά. Οἱ λεῦκες, καθὼς περνάει τὸ νυχτερινὸ παγερὸ βοριαδάκι, εἶναι σὰ νὰ στενάζουν καὶ νὰ θρηνοῦν.

Κι' ὁ ταξειδιώτης δὲν ἔχει παρὰ λίγα λεπτά πού μᾶς χτύπησε τὴν πόρτα: τὰκ, τὰκ, τὰκ. Ὅλοι μας καταλάβαμε τὸν ἐρχομὸ του καὶ σὰ νὰ τὸ εἶχαμε συμφωνήσει ἀπὸ καιρό, δὲ σηκωθήκαμε νὰ τοῦ ἀνοίξουμε· πάψαμε μόνο νὰ μιλοῦμε καὶ μαζευτήκαμε στὰ καθίσματα μᾶς σὰ νὰ μᾶς ἔδερνε μιὰ ἀλύπητη βροχὴ μέσα σ' ἕναν ἀτελεύτητο χειμωνακτικὸ κάμπο. Ὑστερὰ ἀκούσαμε τὸ λιγνὸ δάχτυλό του στὸ τζάμι· ἕνα τριζομὸ κοκκάλων μᾶς χτύπησε τ' αὐτιά σὰ μιὰν ἀπαίσια μουσική· στὸ τέλος τὸν εἶδαμε ν' ἀπομακρύνεται, χτυπώντας στὸ λιθόστρωτον τὸ ραβδί του: φοροῦσε σκουφάκι ταξειδιωτικόν, εἶχε ἄσπρα μακριὰ μαλλιά, ἦταν λιγνὸς σὰν ἕνα φασκιωμένο καλὰμι κι' εἶχε ἕνα ταγάρι στὸν ὦμον πού κουνιόταν ἀπὸ τὸν ἀνεμὸ ἀδειανό. Ὅταν καὶ τὰ τελευταῖα του βήματα χάθηκαν μὲς στὴν ἀπόλυτη σιωπὴ, τὸ σκυλί ἔπαψε νὰ

οὐρλιάζει καὶ ὁ ἀνεμὸς δὲν ἔκλαιγε πιά μέσα στὰ μισόγυμνα κλαριά. Μονάχα ἕνα παράδοξο ἄσπρο φῶς χύθηκε μέσα στὸ σπίτι· τὸ φεγγάρι εἶχε σταθεῖ ἀκριβῶς ἀντίκρυ ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρον κι' ἦταν σὰ νὰ μᾶς κοιτοῦσε συλλογισμένο. Μέσα στὸ φῶς αὐτὸ τὸ φαντασμαγορικόν, τὰ πρόσωπά μας εἶχαν πάρει μιὰν ἀσάλευτη ἐκφράσιν σιωπηλῆς ἀγωνίας. Εἴμαστε σὰ νὰ ἔπεφτε ἡ νύχτα ἐπάνω μας καὶ νὰ μᾶς πλάκωνε σὲ μιὰ βαρεῖα πλάκα μετᾶλλον, — ἔτσι πού δὲ μπορούσαμε ν' ἀναπνεύσουμε ἄνετα. Προσπαθήσαμε νὰ ξαναρχίσουμε

τὴ συνομιλία πού μᾶς διέκοψε τὸ χτύπημα στὴν πόρτα τοῦ ταξειδιώτη: τὰ λόγια πέφτανε μὲς στὴ σιωπὴ σὰν σταγόνες νεροῦ ἐπάνω σὲ μιὰν ἄσπρη, δολόσια πέτρα, μὲς σ' ἕνα ὑπόγειο σκοτεινόν· θέλαμε νὰ δώσουμε θάρρος στὸν ἑαυτὸ μας. Ἀλλὰ μιὰ φρίκη ἀόρατη μᾶς ἔδενε ὅλους σπαραχτικά. Στὸ τέλος ἀρχίσαμε νὰ χειρονομοῦμε σχεδὸν ἀνόητα, — κι' οἱ ὥρες περνοῦσαν γεμάτες ἀπὸ μιὰν ἀνυπομονησίαν ὀδυνηρή, ὡς πού... —

Τὸ πρῶν ὁ ἄρρωστος ἀδερφός εἶχε πεθάνει.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΨΕΥΤΙΕΣ ΤΟΥ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

ΙΘ'.

Ἀπελευθέρωσιν αἰχμαλώτων.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, οἱ ἀγγλικὲς ἀποικίαι τῆς Ἀμερικῆς εἶχαν ἐπαναστατήσει ἐναντίον τῆς Ἀγγλίας, γυρεύοντας τὴν ἀνεξαρτησίαν τους. Ἡ Γαλλία κι' ἡ Ἰσπανία ὑποστήριζαν τὸ κίνημα τῶν Ἀμερικανῶν. Κι' ἔτσι τὰ δυὸ αὐτὰ κράτη δὲν ἔαυαν καλὰ μὲ τὴν Ἀγγλίαν. Αὐτὰ ἔπρεπε νὰ σᾶς πῶ, γιὰ νὰ καταλάβετε τὸ παρακάτω ἀνδραγάθημα τοῦ βαρῶνου Μυγχαούζεν. Καὶ τὸν ἀφίνω τώρα νὰ σᾶς τὸ διηγηθῇ ὁ ἴδιος:

«Γιὰ νὰ γυρίσω ἀπὸ τὸ Γιβραλτὶρ στὴν Ἀγγλίαν, πέρασα ἀπ' τὴ Γαλλία. Μὰ ἐπειδὴ δὲν ἤμουν καθαρὸν Ἀγγλος, οἱ γαλλικὲς ἀρχὲς δὲν μ' ἐνόησαν καθόλου. Καὶ τριγυρίζα, ἐλεύθερος νὰ πηγαίνω ὅπου μᾶρεσε καὶ νὰ κάνω ὅ,τι θέλω.

»Στὸ Καλαί, βρῆκα ἕνα καράβι γαλλικόν, πού μόλις εἶχε φτάσει στὸ λιμένα αὐτῆς τῆς πόλης, μὲ πολλοὺς Ἀγγλοὺς ναῦτες πού εἶχαν γίνῃ σὶνὸν πόλεμον αἰχμαλωτοὶ τῶν Γάλλων. Ἀμέσως τότε μοῦ ἤλθε ἡ ἰδέα νὰ ἐλευθερώσω τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς πού τοὺς θεωροῦσα σὰν πατριῶτες μου, ἀφοῦ ἔζησα τόσα χρόνια στὴν Ἀγγλίαν. Καὶ νὰ πῶς τὸ κατόρθωσα:

«Κατασκευάσα ἕνα ζευγάρι πελώρια πτερά, πού τὸ καθένα ἦταν μακρὸν ἑκατὸν εἴκοσι πόδια καὶ πλατὺ πενήντα ἔξη. Τὰ πτερά αὐτὰ τᾶδεσα καλὰ στὸ σῶμα μου καὶ πρῶν-πρῶν σηκώθηκα σὶνὸν ἀέρα, δταν ὅλοι μὲσα στὸ καράβι, ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦτες, κοιμόνταν βαθιά. Ἀπὸ ψηλά, ἔριξα τότε τρεῖς μικρὲς ἄγκυρες, δεμένες μὲ σχοινιά, καὶ κατὰφερα νὰ τίς κάμω νὰ γαντζώσουν τὰ τρία κατάρτια τοῦ καραβιοῦ. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, πειτώντας ἐγὼ, σηκώσα τὸ καράβι ὀλάκερον πολλὰ μέτρα ἀπάνω ἀπ' τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θάλασσας.

«Πειτώντας, πέρασα τὸν πορθμὸ κι' ἐφθάσα στὸ Δούβρο τῆς Ἀγγλίας σὲ μισὴ ὥρα. Ἐκεῖ πιά χαμήλωσα, ἀφίνοντας τὸ καράβι νὰ ξαναπέσῃ στὴ θάλασσα. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ θάλασσα ἦταν ἀγγλική! Ἔτσι, οἱ Ἀγγλοὶ πού ἦταν μὲσα στὸ γαλλικὸ καράβι ἐλευθερώθηκαν ἀμέσως κι' οἱ Γάλλοι, πού ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη τοὺς ἐφύλαγαν, ἔγιναν αἰχμαλωτοὶ τους.

»Ἐπειδὴ τὸ πτερὸν δὲν μοῦ χρειαζόταν πιά, τὰ χάρισα γιὰ ἐνθύμιον σὶνὸν Διοικητὴ τοῦ Δούβρου κι' αὐτὸς τὰ τοποθέτησε σὰν τρόπαιον σὲ μιὰ σάλα τοῦ πύργου του κι' ἄφησε τὸν κόσμον νὰ μπαῖν νὰ τὰ βλέπῃ. Τοὺς κόλλησε μάλιστα καὶ μιὰ μεγάλη ἐπιγραφή πού εἶπε: «Τὰ πτερά πού φόρεσε ὁ γενναῖος βαρῶνος Μυγχαούζεν γιὰ νὰπελευθερώσῃ Ἀγγλοὺς αἰχμαλώτους».

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΦΟΡΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ... ΤΡΙΦΟΡΕΙΤΑΙ

*Αγαπητοί μου.

ΣΥΧΝΑ βλέπω να ρωτούν τη Διάπλασι, συχνά ρωτούν και μένα: πώς γράφεται στη Δημοτική τοῦτο, πώς γράφεται κείνο;... Έχουν πολύ δίκιο τὰ καί-μένα τὰ παι-διά! Γιατί ἄλ-λου βλέπουν αὐτὴ τὴν ὀ-θογραφία, ἄλλοῦ τὴν ἄλλη, ἄλλοῦ ἐκείνη, — δύο, τρεῖς, τέσσερις ὀ-θογραφίες, — καὶ φουσιὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ κρατήσουν λογαριασμό. Ἐγὼ ὁ ἴδιος, πολλές φορές, βρίσκομαι σ' ἀμυγχανία. Ἐγὼ ὁ ἴδιος πότε γράφω ἔτσι μιὰ λέξη, πότε ἄλλοιως, (ἄλλιως, ἀλλιώς, ἀ-λιώς!) Ποῦ θὰ πῇ ἀπλούστατα ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀκόμα ἓνα σύστημα ὀρθογρα-φίας γιὰ τὴν Δημοτική.

Δηλαδή ὑπάρχει ἓνα, ἐπίσημο: τὸ σύστημα τῆς σχολικῆς νὰ ποῦμε Δη-μοτικῆς, ἡ κρυσταλλωμένη σχεδὸν ὀ-θογραφία ποὺ βλέπουμε στὰ σχολικὰ βιβλία τοῦ Κράτους, ὅσα εἶναι γραμ-μένα στὴν Δημοτική. Ἀλλὰ καὶ τὸ σύ-στημα αὐτὸ δὲν τὸ ἀκολουθοῦν ὅλοι. Αὐτοὶ π: χ: προτιμοῦν τὸ ἀνεπίσημο σύστημα τοῦ «Νουμά», τὸ καθαρὸ ψυ-χαρικό· ἐκεῖνοι θέλουν τὸ σύστημα τῶν «καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου» (τοῦ κ. Χατζηδάκη κτλ.), ἄλλοι κάνουν ἓνα κράμα ἀπ' ὅλα. Καὶ γενικά μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι σήμερα, κάθε δημοτικί-στης, πεζογράφος ἢ ποιητής, ἔχει σύ-στημα ὀρθογραφίας δικό του. Γιατί κι' ἐκεῖνοι ἀκόμα ποὺ ὑποτάσσονται σ' ἓν' ἀπὸ τὰ γνωστὰ συστήματα, — τὸ σχολικό, τὸ πανεπιστημιακό, τὸ ψυ-χαρικό, — πάντα κάνουν καὶ τὴν δικήν τους ἀθαιρεσίαν. Κάποτε μάλιστα κι' ἀπὸ ἀμέλεια ἢ κι' ἀπὸ ἄγνοια.

Παραδείγματα χάρη, ἡ Διάπλασις, κι' ἐγὼ μαζί της, προσπαθοῦμε νὰ συμ-μορφωνόμαστε μὲ τὴν ὀρθογραφία τῆς σχολικῆς Δημοτικῆς. Ὅχι μόνο γιατί μᾶς φαίνεται ἡ πιὸ σωστή, ἢ πιὸ λο-γική, (καὶ δὲν εἶναι τόπος ἐδῶ νὰ σᾶς ἐξηγήσω γιὰ ποιοὺς λόγους,) ἀλλὰ καὶ γιατί νομίζουμε πὼς δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεγάλη διαφορὰ ὀρθογραφίας μεταξὺ ἐνὸς σχολικοῦ βιβλίου ἀναγνω-στικοῦ κι' ἐνὸς τόμου αὐτοῦ τοῦ περιο-δικοῦ ποὺ εἶναι γιὰ παιδιά. Ἐτσι; Κι' ὅμως οὔτε μετς δὲν ἀκολουθοῦμε τόσο πιστὰ αὐτὸ τὸ σύστημα! Πρῶτο γιατί καλὰ-καλὰ δὲν τὸ ξέρουμε, ἀφοῦ κάθε τόσο, σὲ πολλές λεπτομέρειες, ἄλ-

λάζει. Δεύτερο γιατί ἔχουμε καὶ μετς μερικὰ δικά μας ποὺ τὰ θεωροῦμε σω-στότερα (π: χ: γιατί γλιστρῶ κι' ὄχι γλυστρῶ, ποὺ τὸ συνηθίσαμε πιά ἔτσι; γιατί σβίνω κι' ὄχι σβύνω;) Καὶ τρίτο, γιατί εἶναι δυσκολότατο νὰ συμ-μορφώσουμε τὴς διαφορετικῆς ὀρθογρα-φίας τῶν συνεργατῶν καὶ πολλὰ μᾶς διαφεύγουν χωρὶς νὰ θέλουμε. Τὸ ζή-τημα εἶναι, — τὸ κακὸ θέλω νὰ πῶ, — ὅτι οὔτε στὴ Διάπλασι δὲν μπορεῖ κα-νεὶς νὰ βρῇ μιὰ, σταθερή, ἀναλ-οίωτη, ἀποκρυσταλλωμένη ὀρθογρα-φία. Μὰ οὔτε ποθενά ἄλλοῦ, ὅπου γράφουν καὶ διορθώνουν πολλοί. Καὶ τοῦτο, γιατί ἡ γραφομένη μας γλῶσσα, ἡ Δημοτική, βρίσκεται ἀκόμα σὲ μιὰ περίοδο κατασκευῆς, δημιουργίας κι' εἶναι σχεδὸν ἓνα χάος, ποὺ ὁλοένα τα-κτοποιεῖται ὥς... νὰ τακτοποιηθῇ.

Πρῶτοτερα διὰ τὰς, σ' ἓνα περιο-δικό, — τὴν ὥρα αἰ «Κερκυραϊκῇ Ἀν-θολογίᾳ», — ἓνα σπουδαῖο ἄρθρο γιὰ τὴν ἠθικὴν τοῦ Θεάτρου μὲ τὴν ὑπογραφή τῆς πολὺ γνωστῆς μας Κατίνης Γ. Παπαῦ. Ἡ δ. Παπαῦ εἶναι δημοτικίστρια βέβαια, ἀλλὰ καὶ καθηγήτρια. Ἐχει λοιπὸν τὸ ὀρθογραφικὸν σύστημα «τῶν καθηγη-τῶν». Καὶ νὰ π: χ: πὼς γράφει τὴν Δημοτικὴν τῆς: «Ὅλοι παραδέχονται, πὼς τὸ δράμα, γιὰ νὰ ἔχῃ ἠθικὴν ὑπό-στασι, πρέπει νὰ ἔχῃ κάθαρσι, ἀπο-κατάστασι δηλαδή καὶ ἱκανοποίησι σὲ ὅσους ἀδικήθηκαν, τιμωρία σὲ ὅσους ἀδίκησαν» ἐν γένει νὰ φαίνεται μέσα σαυτῇ, ποὺ τὸ καλὸ θριαμβεύει καὶ τὸ κακὸ τιμωρεῖται.

Βλέπετε; Οἱ «καθηγηταὶ» γράφουν ὑπόστασι, ἱκανοποίησι, κάθαρσι, ἐνῶ ἐμεῖς γράφουμε ὑπόσταση, ἱκα-νοποίηση, κάθαρση κτλ. (γιατί τὰ θεωροῦμε ὅλα πρωτόκλιτα καὶ λέμε γε-νι ἢ ὑπόστασις, κάθαρσις κτλ.) γρά-φουν πὼς καὶ ποῦ, ἐνῶ ἐμεῖς γρά-φουμε πὼς καὶ ποῦ (καὶ μόνο ἔταν τὸ πὼς εἶναι τροπικὸ καὶ τὸ ποῦ τοπικὸ, βάζουμε περισπωμένη) γρά-φουν νὰ ἔχῃ, ἐνῶ ἄλλοι δημοτικιστὲς δὲν παραδέχονται ὑποτακτικὴν κι' ὑπο-γραμμμένην καὶ γράφουν νὰ ἔχει. Γρά-φουν ἀκόμα παραδέχονται ἀντὶ πα-ραδέχονται, σαυτὸ ἀντὶ σ' αὐτὸ, τοὶς γυναῖκες ἀντὶ τὴς γυναῖκες (καὶ μερικοὶ ἄλλοι τῆς ἢ τὰς ἢ τές!) καὶ ὁ-μένος ἀντὶ καίμένος κι' ἄλλα πολλὰ, πλήθος!..

Μὲ ἄλλους λόγους, τὸ σωστό, τὸ ἀπό-λυτα σωστό, δὲν τὸ ξέρει ἀκόμα κα-νεὶς. Δηλαδή δὲν εἶναι ἀκόμα καθιε-ρωμένο. Ἡ, ἂν θέλετε, δὲν ὑπάρχει συνθήκη, γιατί κι' ἡ γλῶσσα κι' ἡ ὀρθογραφία μιὰ συνθήκη εἶναι. Καὶ καθένας γράφει ὅπως τοῦ ἀρέσει, πότε κλίνοντας καὶ τονίζοντας κατὰ τὴν ἁρ-χαίαν, πότε ἀκολουθώντας ἄλλες κλίσεις κι' ἄλλους τονισμούς κατὰ τὸ πνεῦμα

τῆς νέας, καὶ πότε συμβιβάζοντας καὶ τὰ δύο!

Δὲν ὑπάρχει τώρα ἀμφιβολία πὼς ἔτσι θὰ μορφωθῇ ἡ Δημοτική: ἀλλὰ θὰ τὰ γράφουμε ὅπως στὴν ἀρχαία, (σῶμα, βῆμα, αἶμα, μὲ περισπωμένη) ἄλλα κατὰ τὴν νέα (πεῦκο, ποτήρι, μούρο, μὲ δεῖτα, κι' ἄς εἶναι «μακρὸν πρὸ βραχέος») καὶ ἄλλα μ' ἓναν τύπο συμβιβαστικὸν (φεύγουμε, τρέχουμε, κι' οὔτε φεύγουμε οὔτε τρέχουμεν.) Ἀλλὰ γιὰ νὰ προσδιοριστῇ αὐτὸ τὸ κράμα καὶ νὰ καθιερωθῇ μιὰ κοινὴ ὀρθογρα-φία, πρέπει νὰ γίνῃ Ἀκαδημία κι' αὐτὴ νὰ νομοθετήσῃ, αὐτὴ νὰ κάμῃ τὴν συνθήκην ποὺ εἴπαμε. Καὶ λένε πὼς εἶναι ὠρὶς ἀκόμα γιὰ τέτοια δουλειά... Ὡστε, γιὰ τὴν ὥρα, μὴ ρωτᾶτε ποῦ εἶναι τὸ σωστό. Γιὰ κάθε τί, ἡ Διάπλα-σις θὰ σᾶς ἀπαντᾷ πὼς διφορεῖται καὶ κάποτε πὼς τριφορεῖται...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤ. Α. ZENNEBRAIN
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'. (Συνέχεια)

— Καὶ μένα, Γιάννη!..

— Εἶμαι πολὺ, πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ ξαναγύρισα!

— Κι' ἐγὼ, Γιάννη. Μὰ δὲν λυπᾶσαι τίποτα ἀπὸ ὅσα ἄφησες κει-πέρα;

— Ὁ τόπος εἶναι ὠραιότερος ἀπὸ ἐδῶ. Ἐχει περισσότερα ποταμάκια, μεγαλύτερα δέντρα καὶ τὸ χῶμα εἶναι καλύτερο. Ἀλλὰ τί νὰ σοῦ πῶ, Ἀν-θούλα! ἅμα ξαναεῖδα ἀπὸ μακριὰ τὰ δέντρα μας, μοῦ φάνηκε πὼς ξανάβλεπα φίλους κι' ὅταν πέρασα κοντὰ ἀπ' τὸ δάσος τῆς κυρίας Λάντη, ἂν δὲν εἶχα χρέος νάρθω πρῶτα νὰ φιλήσω τὴ μη-τέρα μου καὶ τὸν πατέρα μου, θά' εἶχα ἴσα σὲ σένα.

— ὦ, Γιάννη!..

— Ναί, ναί!.. Δὲν μποροῦσα νὰ ξε-κολλήσω τὰ μάτια μου ἀπ' τὸ σπιτάκι σας... Ἀμὲ σύ; τί ἔκανες ἓνα χρόνο;

— Τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγες, μοῦ φά-νηκε πὼς γκρεμίστηκε τὸ σπιτί ἀπάνω στὸ κεφάλι μου. Δὲν μποροῦσα οὔτε τὴν ἀναπνοή μου νὰ πάρω. Τὸ φοβὴ δὲν πήγαῖνε κάτω. Ὅλα μοῦ φαίνόν-ταν ἄνοστα καὶ σκοτεινά. Οἱ μέρες ἦταν ἀτέλειωτες κι' οἱ νύχτες δὲν εἶχαν ἡμερωμὴ. Δὲν μποροῦσα νὰ κλείσω μάτι. Καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεσα ἄρ-ρωστη. Τὸ γράμμα σου, θαρρῶ, μὲ γιάτρεψε.

— ὦ, Ἀνθούλα!.. Κι' ὁ Πάτρο-κλος, ἀλήθεια, τί γίνεται;.. Τὸν ἔδλε-πες συχνά;

— Ὁ Γιάννης περιμένε τὴν ἀπάντησιν μὲ κάποια ἀνησυχία. Γιατί; δὲν τῆξερε οὔτε αὐτός.

— Ὁ ἴδιος πάντα! Σκορπάει τοὺς

κακοὺς λόγους πρὸ εὐκολα παρὰ τοὺς καλούς. Παλὺ λίγο τὸν ἔδλεπα. Ἀρ-κετὴ ὥρα τὸν εἶχα μόνο τὴν ἡμέρα ποὺ πήγαμε κι' ἀγοράσαμε τὴν ἁγε-λάδα τοῦ Καρᾶ... Ἀλήθεια, εἶδες τί ὁμορφὰ γουρουνάκια σᾶς χάρισε ἡ κυ-ρία Λάντη;.. Ὁ Πάτροκλος ποὺ λές, βρίσκεται πάντα στὸ κυνήγι, μονάχος ἢ μὲ τὸν πατέρα μου.

— Ψήλωσε σὰν καὶ μένα; ρώτησε ὁ Γιάννης.

— Ἀ, μπᾶ! οὔτε ψηλός, οὔτε δυνα-τός εἶναι σὰν καὶ σένα. Ποῦ νὰ παρα-δῶν οἱ ὅμοι τοῦ μὲ τοὺς δικούς σου! Καὶ νὰ ἴδῃς τί ἄσχημο ποὺ γίνεται τὸ στόμα τοῦ ὅταν γελά!.. Μὰ ἂν ἦταν καλός, δὲν θάμοιαζε τῆς μητέρας του; Φαίνεται πὼς τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν ἴδια κάνει ὁμορφὰ ἢ ἄσχημα· γιατί ἐνῶ ἔχει τὴν ἴδια μύτη, τὰ ἴδια μάτια, τὸ ἴδιο μέτωπο μὲ τὴν μητέρα του, τῆς μοιάζει ὅσο τὸ γαϊδουράγκαθο μοιάζει τοῦ κρινου!

— Ὁ Γιάννης εὐχαριστήθηκε ποὺ ὁ Πάτροκλος παρομοιάζονταν μὲ γαϊδου-ράγκαθο. Ἐγίνε φαιδρὸς καὶ γελοῦσε σὰν τὴν Ἀνθούλα.

— Ἐδράδουσε! ἀλλὰ τώρα ὁ ἀποχωρι-

σμός δὲν ἦταν θλιβερός, γιατί ὅταν ἤθελαν, τὰγαπημένα παιδιά θὰ ξανα-βλεπόνταν. Κι' αὐριο, καὶ μεθαῦριο, καὶ κάθε μέρα...

Τὸ βράδυ λοιπὸν, ἀφοῦ τελείωνε τὴν ἐργασία του, ὁ Γιάννης πήγαῖνε ταχτι-κά στὸ σπιτάκι τοῦ Φραντῆ. Ὁ δασο-φύλακας συνήθως ἦταν ἐκεῖ· ἀλλὰ δυ-ο-τρὲς φορές τὴν ἐβδομάδα τριγύριζε στὸ δάσος μὲ τὸ τουφέκι του· γιατί οἱ λανθοκυνηγοὶ δὲν ἐχωράτευσαν καί, στὴν ἀνάγκη, ὁ Φραντῆς ἤθελε νὰ ὑπε-ρασπισθῇ τὴ ζωὴ του, σὰ γερὸς ἄντρας. Ὅπως δὲν εἶχε κάνει ἀκόμα κανένα κακὸ συναπάντημα. Ὁ Γιάννης ἔμενε μὲ τὴν Ἀνθούλα λίγη ὥρα μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πατέρα τῆς κι' ἔφευγε κι' αὐτὸς γιὰ τὴ βίλλα.

— Μοῦ φαίνεται πὼς σὲ προστα-τεύω, τῆς ἔλεγε, Εἰμ' εὐχαριστημένος ποὺ εἶμαι δυνατός, γιατί κανεὶς δὲν θὰ σὲ πειράξῃ ὅταν εἶμαι σιμὰ σου. Ἀπὸ τότε ποὺ σὲ γνώρισα μικρή, ἔκαμ' αὐτὴ τὴ σκέψη κι' ὅσο περισσότερο εἶχες τὴν ἀνάγκη μου, τόσο περισσό-τερο σ' ἀγαποῦσα. Τώρα ὅμως ποὺ μεγά-λωσες κι' εἶς' εὐτυχισμένη, μοῦ φαί-

νεται πὼς σοῦ εἶμαι περιττός. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, Ἀνθούλα;..

— Τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ λές, Γιάννη! φώναξε ἡ Ἀνθούλα σχεδὸν μὲ θυμό. Ἰσα-ἴσα ποὺ ἐγὼ μονάχα ἀπὸ σένα μπορῶ νὰ ζητῶ κάτι τι χωρὶς ντροπὴ καὶ στενοχώρια. Ἐγὼ εἶμ' εὐχαριστη-μένη ποὺ ἄλλη φορὰ εἴμασθε φτωχοί, γιατί ἄλλοιως δὲν θὰ σὲ γνώριζα ὅπως σὲ γνώρισα Ἐγὼ ξέρω καλύτερ' ἀπὸ κάθε ἄλλον τί καρδιά ἔχεις...

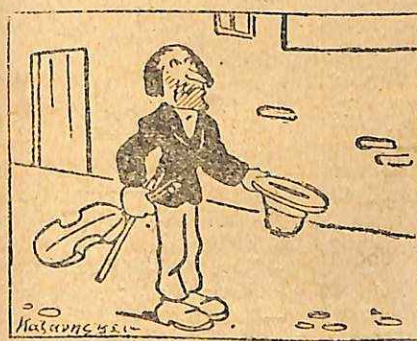
Κι' οἱ συνομιλίες αὐτὲς ἐξαικολου-θοῦσαν.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὅμως ἡ Ἀν-θούλα δὲν καθόταν μὲ σταυρωμένα χέρια παρὰ, μιλώντας, ἐργαζόταν κί-λα, ἔρραβε ἢ ἐπλεκε ἢ κεντοῦσε Ὁ Γιάννης πάλι ἐπλεκε δίχτυ γιὰ τὰ που-λιά ἢ πελεκοῦσε μὲ τὸ μαχαίρι τοῦ κανένα κλαδί ποὺ εἶχε κόψει στὸ δρό-μο ὅταν ἐρχόταν. Ἀλλὰ τὸ περισσό-τερο ἔδλεπε τὰ χεράκια τῆς Ἀνθού-λας: ἦταν πρὸ ἄσπρου ἀπὸ τῆς Βασιλι-κῆς κι' ἐπιτήδεια καὶ προκομμένα. Ἐπλεκαν μιὰ κάλτσα ὥς ποῦ νὰ πῆς δύο.

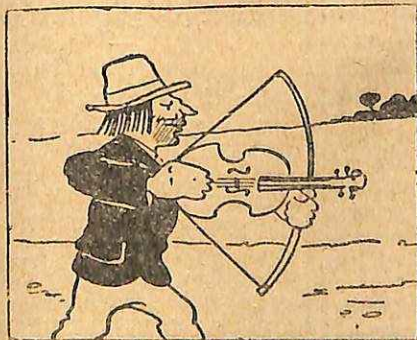
[Ἀκολουθεῖ]

Μετάφραση Ἀρ. Π. Κ. καὶ Γρ. Σ.

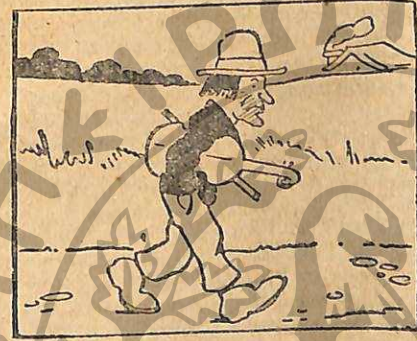
Η ΠΕΝΙΑ ΤΕΧΝΑΣ ΚΑΤΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

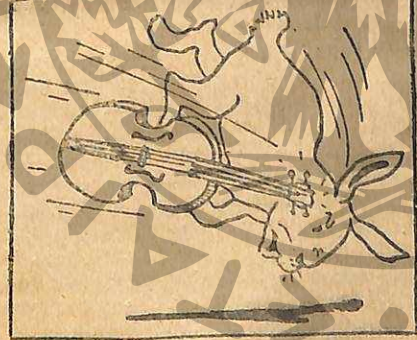
«Ὁ Δορεμῆς, ἓνας φτωχὸς βιολι-τῆς τοῦ δρόμου, ἀφοῦ ζητιάνευε παίζοντας σὲ μιὰ μικρὴ πόλη, ἐξέ-κρινε πρὸς νὰ πᾶν σὲ μιὰ μεγαλύ-τερη. Περιπατώντας, ἔφαγε ὅ,τι εἶχε

Ξεὶ τὸ βιολί γιὰ βέλος. Σημαδεύει καὶ τὸ ἀφίνει. Τὸ βέλος—δηλαδή τὸ βιολί,—φεύγει μὲ ὀρμή καὶ χτυπᾷ τὸ λαγὸ στὸ κεφάλι. Κόκκαλο ὁ λα-γός! Τὸν παίρνει τότε μὲ χαρὰ ὁ

μαζί του κι' ἄρχισε νὰ πενᾷ. Ἀεῖα φνα βλέπει μπροστά του ἓνα λαγὸ, ποὺ ἐρωγε ἡσυχὰ χορτάρι. Ἀχ, νὰ εἶχα τουφέκι! συλλογιζέται. Θάτρο-γα κι' ἐγὼ λαγός!.. Ἐχει ὅμως τὸ

Δορεμῆς, στήνει μιὰ πρόχειρη πυρο-στιά, ἀνάβει φωτιά καὶ μαγειρεῖ τὸ λαγὸ σαλμί μέσα σὲ λιγδομένο του καπέλλο. Αὐτὸ τὸν ἀπαλλάσσει κι' ἀπὸ τὴ φροντίδα νὰ βρῇ καὶ νὰ

βιολί του, ἔχει τὸ δοξάρι τοῦ ποῦ δὲν εἶναι παρὰ ἓνα τόξο, θυμάται τοὺς ἀρχαίους-τοξότες κι' εὐθὺς τοῦ ἐρχεται μιὰ ἰδέα: Τεντώνει τὸ δο-ξάρι τοῦ ἀπ' τὴς τοῖχας καὶ τοῦ βί-α-

βάλλει στὸ σαλμί τοῦ καί... βούτυρο. Τελειώνων ὁ λαγὸς πνέεται περὶ-φνημα κι' ὁ πενιασμένος κάθεται νὰ τὸν φάῃ. Καλὴ δόξα!

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

